

2.1.3. PERUSTURVA

kirjanpitäjä merkitsee toteutumaluvut vuoden 2023 puolella

Toiminta-ajatus ja taloudelliset tavoitteet

Perusturvan tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä arjen turvallisuutta järjestämällä ja tuottamalla laadukkaita sekä kustannustehokkaita palveluja. Perusturva vastaa kuntalaisten palvelutarpeisiin asiakaslähtöisesti ja joustavasti kehittämällä palveluja toimivaksi kokonaisuudeksi eri yhteistyötahojen kanssa.

Taloudellisena tavoitteena oli perusturvan kustannusten hillitseminen suhteessa kunnan kokonaistalouden resursseihin. Kulujen hillitsemisessä onnistuttiin sosiaalitoimessa vuonna 2022, terveydenhuollon osalta menot ylittyivät. Toiminnan kehittäminen ja muutosten ennakointi tähtää ajanmukaisiin ja kustannustehokkaisiin rakenteisiin ja palveluratkaisuihin, joilla vahvistettiin turvallista siirtymää Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Strategisten tavoitteiden arviointi

Väestön ikääntyminen, valmistautuminen sote-alueeseen ja korona asettivat haasteita koko palvelutuotannolle. Ikäihmisten palvelukartan pohjalta tehtiin suunnitelma ja sitä on toteutettu 2021–2022 aikana. Painopisteinä ovat olleet varhainen ennakointi, uudet toimintamallit, hyvinvointiteknologian käyttöönotto ja yhteistyön tiivistäminen yksityisten palveluntuottajien ja kolmannen sektorin kanssa. Etäpalveluiden käyttö on lisääntynyt seututerveyskeskuksen ja kotiin vietävien palvelujen prosesseissa.

Sosiaali- ja vammaispalveluissa solmittiin yhteistyösopimus Luhangan kunnan kanssa ja se kestää 31.12.2022 saakka. Toivakan kanssa on tehty kirjallinen sopimus v. 2022 virka-avun antamisesta. Sosiaalityön palveluissa varauduttiin vastaamaan maahanmuuttajien kuntapaikoille tulevien tai itsenäisesti kuntaan muuttavien palvelujen kysyntään.

Vuoden 2022 aikana valmistui Sairaala-Kuntoutus-Kotiutus osasto. Palvelukeskus Jousen juhlasalista tehtiin osa henkilöstön taukotilaksi, lääkehuoneeksi ja toimistohuoneeksi.

Varhaisen tuen onnistuminen edellytti tiivistä hallintokuntien välistä yhteistyötä. Yhteistyö tiivistyi sivistys- ja hyvinvointiosaston, teknisen toimen ja terveystieteiden sekä kolmannen sektorin kesken. Hyvinvointikertomuksen arviointi tehtiin 2022 yhdessä muiden kunnan osastojen kanssa.

Perusterveydenhuollon palvelut tuotti Keski-Suomen seututerveyskeskus. Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Sosiaalihuoltolain mukaisista sosiaalipalveluista on osa ns. määrärahasidonnaisia palveluja, joiden myöntämisessä kunta voi käyttää harkintaa. Näiden palvelujen myöntämisen pitää kuitenkin aina perustua yksilölliseen palvelutarpeen arviointiin. Palvelutarpeenarvio perustuu lakiin ja se tehdään aina sosiaalipalveluissa, vammaispalveluissa ja ikäihmisten palveluissa. Palvelutarpeenarviota kehitettiin yhdessä perusturvan sisällä.

Joutsa on sitoutunut maakunnalliseen yhteistyöhön Marinin hallitusohjelman mukaisesti. Vuoden 2022 aikana osallistuttiin laajasti Keski-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun.

Perusturvalautakunnan työskentely on sujunut hyvin. Lautakunnan ja viranhaltijoiden välinen keskustelu on ollut laaja-alaista ja monipuolista. Lautakunta on tukenut viranhaltijoiden työtä.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Lakisääteisten palvelujen turvaaminen ja kustannusten hillitseminen.	Palvelut pystytty turvaamaan. Kustannusten hillitseminen. Ikäihmisten palvelut uudelleen tarkasteluun seuraavalla strategiakaudella.	Lakisääteiset määraajat Talousseuranta kuukausittain, kvartaaliseuranta, osavuosikatsaus, tilinpäätös.	Lakisääteisten palvelujen tuottaminen toteutunut lakisääteisessä ajassa. Ikäihmisten palveluissa tiekartta v. 2021–2022; painopistealueet palveluohjaus, ennaltaehkäisevät palvelut ja lyhytaikaishoidon kehittäminen kustannusten hillitsemiseksi. Talousseuranta toteutunut kuukausittain, kvartaaleittain, osavuosikatsauksessa ja tilinpäätöksessä.
Hyvinvointia lisäävien palvelujen järjestäminen eri tahojen yhteistyönä.	Uudet ja toimintakykyä ylläpitävät palvelut. Ympäristökuntien välinen yhteistyö tiivistynyt.	Liikuntatapahtumat Ohjattu liikunta. Luhanka, Toivakka.	Tavoite toteutunut osittain. Kotikuntoutusta toteutettu, jota korona on rajoittanut osaksi. Ikäihmisten päivätoiminta aloitettiin syksyllä, tauolla puolitoista vuotta. Ympäristökuntien välinen yhteistyö on toteutunut osittain mm sosiaalityössä ja perusturvajohtajien yhteistyöpalaverissa.
Tiedottamiseen lisätty huomiota.	Verkkosivut päivityksen alla.	Verkkosivut päivitetty, materiaali.	Verkkosivujen päivitys toteutunut. Tiedottamista lisätty kunnan verkkosivuilla.

SOSIAALITOIMEN HALLINTO

Sosiaalitoimen hallintoon kuuluvat perusturvalautakunnan, yksilöjaoston, vanhus- ja vammaisneuvoston sekä perusturvajohtajan ja toimistosihteerin toimintakulut. Perusturvalautakunnan ja yksilöjaoston rakenne muuttui 1.8.2021. Kokouksiin osallistuivat Luhangan kunnan valitut päättäjät.

Arviointi

Valtakunnallinen soten ja pelastustoimen siirron suunnittelu tuleville hyvinvointialueille on edennyt 2022 vuoden aikana maakunnallisten hankkeiden avulla. Toteutumisajankohta on 1.1.2023. Peruspalvelut on järjestetty 2021 ja 2022 kunnan omana toimintana. Perusturva huolehtii myös Luhangan sosiaali- ja vammaispalveluista.

Perusturvan hallinnon ja esimiesten valmentavaa johtamista on aloitettu 2019 ja jatkettu vuoden 2020–2022 aikana. Strategiset painopistealueet ja mittarit ovat nimetty uuden 2020–2025 strategian pohjalta. Strategia jalkautettiin sparrausvalmennuksella koko perusturvaan.

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Sosiaalitoimen hallinto	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

SOSIAALITYÖ

Joutsan sosiaalipalveluissa työskentelee johtava sosiaalityöntekijä, jonka vastuualueena on sosiaalityön kokonaisuus sisältäen aikuis- ja perhesosiaalityön, lastensuojelun, vammaissosiaalityön sekä sosiaalipalveluiden hallinnolliset- ja kehittämistehtävät. Sosiaalityöntekijöiden vastuualueena on yhdenntetty sosiaalityö, johon kuuluvat mm. aikuis- ja perhesosiaalityö, lastensuojelu sekä mielenterveys ja päihdetyö. Sosiaaliohjaaja toimii lapsi- ja perhesosiaalityössä omatyöntekijänä sekä palvelutarpeen arvioinneissa vastuutyöntekijänä tai sosiaalityöntekijän työparina. Lisäksi sosiaaliohjaaja tekee tarvittavat toimeentulotukipäätökset. Keväällä 2022 perustettiin määräaikaisen koulukuraattorin toimi. Tämän myötä koulukuraattorin tehtävät jäivät pois sosiaaliohjaajan työnkuvasta. Koulukuraattorin työpanos jakautuu Joutsan ja Luhangan kesken siten, että 60 % työajasta kohdentuu Joutsan kouluille ja 40 % Luhangan koululle sekä perhetyöhön Luhangan alueella. Palveluohjaajan nimikkeellä toimiva sosionomi työskentelee aikuissosiaalityön ja ikäihmisten palveluohjauksen parissa.

Lisäksi sosiaalitoimiston henkilökuntaan kuuluu kaksi perhetyöntekijää ja toimistos sihteeri. Lastensuojelun asiakkaita on saatu vuoden 2022 aikana vähennettyä ja asiakkaita on siirtynyt lapsi- ja perhesosiaalityön puolelle. Lastensuojelun sijoitusten määrä on pysynyt melko samana.

Keski-Suomen sosiaali- ja kriisipäivystys aloitti toimintansa vuoden 2022 alusta. Tämän myötä Joutsan kunnan sosiaalityössä ei ole enää ollut tarvetta sosiaalipäivystykselle. Sosiaali- ja kriisipäivystys vastaa koko maakunnan sosiaalipäivystyksellisiin tarpeisiin ympärivuorokautisesti.

Keväällä 2022 Jyväskylän kaupungin lapsi- ja perheoikeudellisten palveluiden kokonaisuus laajeni vastaamaan lastenvalvoja palveluiden lisäksi myös valvottujen sekä tuettujen tapaamisten järjestämisestä. Joutsan kunta on edelleen tarjonnut Perhekeskus Tammen tapaamistilaa palveluntuottajien käyttöön tarvittaessa.

Sosiaalityön talousarvioon on varattu sosiaalityöntekijöiden palkka- ym. kulujen lisäksi Keski-Suomen sosiaali- ja kriisipäivystyksen kustannuksiin, poliisin sosiaalityön, Jyvässeudun kriisikeskus Mobilen kustannuksiin, ensi- ja turvakodin, sosiaaliamiehen ja sosiaalialan kehittämiskeskuksen (Kosken) asiakaspalveluiden ostojen kustannukset Joutsan perusturvaan kohdistuen. Lisäksi perusturva osti perheneuvolan palveluja Jyväskylän perheneuvolalta ja sijaishuoltoyksikön palveluja Keski-Suomen sijaishuoltoyksiköltä.

Strategiset tavoitteet

Toiminnalla vaikutetaan ennen kaikkea väestön sosiaaliseen hyvinvointiin ja turvallisuuteen sekä toimintakykyyn ja osallisuuteen. Hyvinvoinnin edistämällä vähennetään eriarvoisuutta ja syrjäytymistä.

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan painopisteinä ovat hyvinvoinnin tuottaminen huomioiden kuntalaisten tuentarpeet voimavaroja vahvistamalla ja tukemalla arjen sujumista. Toiminnan tavoitteena on siirtää sosiaalihuollon painopistettä ennaltaehkäisevään työhön ja varhaiseen tukeen mm. tehostamalla ja lisäämällä sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja. Avohuollon tukitoimilla, perhekeskeisellä työllä ja riittävien tukiverkoston sekä sijaishuollon avulla tuetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia ja toimintakykyä. Lisäksi toiminnalla puututaan lähisuhde- ja perheväkivaltaan, äkillisiin kriisitilanteisiin, sosiaaliseen syrjäytymiseen ja asumisen epäkohtiin. Lastensuojelun, vammaispalvelun, ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen ja sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen määräaikaisten toteutumista seuraavat tiedonkeruujärjestelmät ovat käytössä. Pro Consona sosiaalityön tietojärjestelmässä on määräaikoja seuraava tilasto-osio, mikä helpottaa mm. Terveysten -ja hyvinvoinnin laitokselle tehtävää tilastointia.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Lasten ja perheiden palvelut

Lastensuojelulain (417/2007) mukaan kunnan on turvattava lapselle oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelun on edistettävä

lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia sekä tarjottava perheelle ja muille huoltajille riittävä tuki lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa.

Lasten ja perheiden palvelut koostuvat lapsi- ja perhesosiaalityöstä (sosiaalihuoltolaki) sekä lastensuojelun sosiaalityöstä. Perheille voidaan myöntää tukea sosiaalihuoltolain tai lastensuojelulain nojalla. Yleisimpiä tukitoimia ovat: perhetyö, lapsiperheiden kotipalvelu, kasvatus- ja perheneuvonta. Lisäksi lasta ja perhettä voidaan tukea lastensuojelun sijaishuollon keinoin. Sosiaalipalveluissa työskentelee kaksi perhetyöntekijää. Lapsiperheiden kotipalvelu tuotetaan ostopalveluna. Lisäksi joissakin tilanteissa ostopalvelua on käytetty esim. perhekuntoutustarpeissa.

Lasten ja perheiden sosiaalityössä on kehitetty varhaisen tuen toimintaa. Se on toteutunut varhaisentuen perheohjauksen nimellä. Perhetyöntekijät voivat antaa matalankynnyksen ohjausta ja neuvontaa perheille ilman asiakkuuden syntymistä sosiaalipalveluihin. Tapaamisia voi tällöin olla 1–5, perheen tarpeitten mukaan.

Sijaishuoltoa on järjestettävä silloin, kun se lapsen edun kannalta on tarpeen. Lastensuojelulain mukaan lapsi ja nuori pitää ensisijaisesti sijoittaa perheeseen. Joutsassa tavoitteena on myös perhesijoituksen ensisijaisuus ja nuorten kohdalla. Jos perheeseen sijoittaminen ei tule kysymykseen niin ammatillinen perhekoti. Sijoitusta tehtäessä kartoitetaan aina myös läheisverkosto ja mahdollisuus sukulaissijoitukseen.

Kustannuksissa on edelleen vuonna 2022 näyttäytynyt välttämättömät lastensuojelun avohuollon sekä sijaishuollon toimenpiteet sekä ammatillisten perhekotien ja sijaishuoltolaitosten kilpailutusten myötä vuorokausihintojen nousu sekä kalliit laitossijoitukset, jonka tilalle ei ole löytynyt lapsen edunmukaista edullisempaa sijaishuoltopaikkaa. Ammatillisten perhekotien ja laitosten kilpailutuksesta vastasi Jyväskylän kaupunki, jossa Joutsa oli mukana.

Joutsan sosiaalipalveluista on tuotettu sosiaalityö Luhangan kunnalle 1.3.2021 alkaen. Yhteistyö on toiminut moitteettomasti ja Luhankalaisille on saatu turvattua riittävät sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen palvelut.

Perheretki kesällä

Perhetyön ja lastensuojelun asiakasperheille järjestettävät perheretket ovat olleet suosittuja. Retkille osallistujia on ollut vuosittain 20–47 henkilöä. Kustannukset on maksettu rahastovaroista perusturvalautakunnan päätöksen mukaisesti. Kustannuksiin sisältyvät sisäänpääsymaksu, ruokailu ja bussimatkat. Vuonna 2022 perheretki toteutui keväällä ja syksyllä.

Kasvatus- ja perheneuvonta

Kasvatus- ja perheneuvonnalla tarkoitetaan asiantuntija-avun antamista kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävää sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa. Jyväskylän perheneuvolan vastaanotto on Joutsassa yhtenä päivänä kuukaudessa.

Lastensuojelun sijaishuolto

Vuoden 2022 aikana jälkihuollossa oli xx lasta ja sijoitettuna oli xxlasta. Näistä kuusi xx oli perhehoidossa, ammatillisessa perhekodissa tai laitoksessa oli sijoitettuna xx lasta tai nuorta. Uudet sijoitukset pyritään järjestämään pääasiassa perhehoitona. Jälkihuoltoon nuorille on järjestetty tukihenkilöpalveluja muille paikkakunnille ostopalveluna.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Sosiaalityö, lapset ja perheet	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Perhehoidossa olevien määrä 31.12.

Laitoshoidossa olevien määrä 31.12.

Jälkihoidossa 31.12.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Perhetyön tunti tunnit, lkm à-hinta Yhteensä					
Erillismäärärahat: Kasvatus ja -perheneuvonta Lasten ja nuorten perhehoito Perhetyön ostopalvelut Lastensuojelun laitoshoido Koululaisten kesätoiminta Yhteensä €					

Perhetyön tunti

Perhetyö on lastensuojelun avohuollon tukitoimi tai sosiaalihuoltolain mukainen palvelu. Perhetyöllä tarkoitetaan perheen kotona tehtävää perhetyötä, joka voi olla perhetyöntekijän antamaa keskusteluapua ja vanhemmuuden tukea erilaisissa arjen toiminnoissa ja kasvatuksellisissa kysymyksissä. Perhetyö sisältää myös lapsen kanssa tehtävää työskentelyä ja lasta tukevaa toimintaa.

Sosiaalityön tunti

Sosiaalityön tunti sisältää yksityisen henkilön, perheen sekä yhteisön sosiaalista turvallisuutta ja toimintakykyä edistävää ja ylläpitävää toimintaa sekä asiakkaiden tukemista omatoimisessa sosiaalisten epäkohtien ehkäisemisessä ja korjaamisessa sekä hyvinvointia tukevien ja edistävien olosuhteiden ylläpitämisessä ja kehittämisessä mm. palvelutarpeen arviointien, asiakassuunnitelmien, toimeentulotuen, kuntouttavan työtoiminnan, päihdehuollon, vammaispalvelun tai lastensuojelun keinoin.

Kasvatus- ja perheneuvonta

Kasvatus- ja perheneuvonnalla tarkoitetaan asiantuntija -avun antamista kasvatus- ja perheasioissa sekä lapsen myönteistä kehitystä edistävää sosiaalista, psykologista ja lääketieteellistä tutkimusta ja hoitoa.

Lasten sijaishuolto

Lastensuojeluyksiköitä, joissa voidaan järjestää lapsen sijaishuoltoa ja laitoshuoltoa ovat ammatilliset perhekodit, perhekuntoutuskeskukset, pienryhmäkodit, nuoriso- ja koulukodit.

Vanhempien lasten osalta silloin kun lapsen tai nuoren sijoitus on lyhytaikaista, lastensuojeluyksikkö on tarkoituksenmukainen sijoituspaikka. Perhehoito on ensisijainen pienten lasten osalta pitkäaikaisissa sijoituksissa.

Aikuissosiaalityö

Aikuissosiaalityö on aikuisille suunnattua, suunnitelmallista ja tavoitteellista sosiaalityötä. Tavoitteena on asiakkaan kuntoutumisen ja elämänhallinnan edistäminen. Aikuissosiaalityö keskittyy aikuisten ongelmatilanteisiin, erityisesti työttömyyteen, talousasioiden hoitoon, päihteisiin, mielenterveyteen sekä muihin elämän hallintaan liittyviin kysymyksiin.

Aikuissosiaalityö sisältää mm. täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen, sosiaaliohjauksen, kuntouttavan työtoiminnan, pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työhön aktivoimisen, päihdehuollon sekä kotouttamistyön. Aikuissosiaalityö on suunnitelmallista työtä ja työ edellyttää nykyään palvelutarpeen arvioiden ja asiakassuunnitelmien laatimista uuden sosiaalihuoltolain mukaisesti. Aikuissosiaalityössä tehdään tiivistä yhteistyötä TE-toimiston sekä terveydenhuollon kanssa.

TyöVarikko

Joutsan TyöVarikon toiminnan tavoitteena on tukea pitkäaikaistyöttömien arjen hallintaa ja vahvistaa heidän työmarkkinavalmiuksiaan paikallisesti yhdessä muiden viranomaisten ja yritysten kanssa. Työllisyydenhoidon työryhmä on laatinut työllisyydenhoidon suunnitelman vuosille 2020–2024 ja määrittänyt samalla työllisyydenhoidon keskeisimmiksi tavoitteiksi työttömille suunnattujen palveluiden monipuolistamisen, kuntouttavan työtoiminnan palvelun yhdenmukaistamisen sekä suuremman asiakasmäärän kontaktoimisen.

Vuoden 2022 lokakuun loppuun mennessä TyöVarikolla oli yhteensä 35 asiakasta ja käyttöpäiviä kertyi 661. Haastavan työntekijätilanteen vuoksi asiakkaiden käyntipäivä jouduttiin vähentämään edellisiin vuosiin verrattuna, jotta palvelua voitiin tarjota kaikille sitä tarvitseville työsuojeelliset näkökulmat huomioon ottaen. Käyntipäivien vähentämisellä ei ole vaikutusta työmarkkinatuen maksuosuuden kustannuksiin.

TyöVarikon toiminta on pysynyt talousarviossa vuoden 2022 kymmenen ensimmäisen kuukauden aikana. Kuntalaisille jaetut kasvomaskit näkyvät merkittävänä menoeränä TyöVarikon taloudessa hoitotarvikemenoina.

Nuorten työpaja

Nuorten työpajan toiminta on suunnattu alle 29-vuotiaille joutsalaisille nuorille. Toiminnan lähtökohtana on nuoren omien vahvuuksien tunnistaminen ja tavoitteiden asettaminen kohti työ- tai opiskelupaikkaa tai mielekästä elämää. Nuoren arjen- ja elämänhallinnan taitojen sekä työelämätaitojen opettelu ja niiden vahvistaminen erilaisin keinoin ovat nuorten työpajan keskeinen tehtävä.

Kaikille palveluun tuleville nuorille pystyttiin järjestämään paikka nuorten työpajalla nopeasti ilman odotusaikaa. Nuoria ohjautui palveluun te-palvelun sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kautta. Vuoden 2022 aikana nuoria oli nuorten työpajan valmennuksessa ja palveluohjauksen piirissä yhteensä 14 henkilöä, joista naisia oli neljä.

Käyttöpäiviä nuorten työpajalle kertyi vuoden 2022 lokakuun loppuun mennessä 245. Valmennusta toteutettiin yksilö-, työ- ja ryhmävalmennuksen keinoin. Nuorten työpajalla on nuorille suunnattu matalan kynnyksen hyvinvointiin ja sosiaalisiin taitoihin painottuvaa ryhmätoimintaa yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa. Lisäksi yläkoulun 9. luokan kahdelle oppilaalle mahdollistettiin pajakoulutunteja Tilastointi ja kirjaukset nuorten työpajan asiakkaista on tehty Party-järjestelmään. Raportti on toimitettu neljännes vuosittain opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ohjeistuksen mukaisesti aluehallintovirastolle (AVI). Valtakunnalliseen työpajakyselyyn vastataan vuosittain.

Nuorten työpajalle myönnettiin valtionavustusta työpajatoimintaan 20 000 euroa ajalle 1.1.2022– 31.12.2022. Työpajalla työskenteli yksilövalmentaja 50 % työpanoksella sekä kaksi työvalmentajaa, jotka toimivat myös aikuisten valmentautujien työvalmentajina.

Päihdehuolto

Ehkäisevää päihdetyötä ja varhaista puuttumista on vahvistettu osana sosiaalipalveluita. Lisäksi on painotettu yksilötasolla annettavaa tukea päihdekierteen katkaisemiseen sosiaalihoituksen ja päihdetyöntekijän kanssa tehtävän yhteistyön keinoin. Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön työryhmän kokoonpanoa tarkistettiin vuoden 2021 aikana ja ryhmä on aloittanut työskentelyn ennaltaehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman parissa. Suunnitelman päivittämisessä on hyödynnetty Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hanketyönä valmistunutta Ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysia. Analyysi soveltuu myös ehkäisevän mielenterveystyön arviointiin ja suunnitteluun.

Polikliininen päihdehuolto ostetaan päihdetyön avovastaanottotoimintana yksi päivä viikossa. Päihdeongelmaisten laitoshoidoa ostetaan keskimäärin yhdestä kahteen henkilölle vuodessa, Jyväskylän a-klinikalta ostetaan käyntejä satunnaisesti.

Perusturvalautakunta hankki päihde- ja mielenterveyskuntoutujien päivätoimintaa avustamalla Joutsan päiväkeskisyhdistys ry:tä vuokratukustannuksissa.

Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut

Mielenterveysongelmaisten hoivaa ja asumispalveluja järjestetään ostopalveluna.

Vastuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Aikuissosiaalityö	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

TyöVarikolla valmennettavien
lkm.

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
TyöVarikon toiminta valmennuspäivät lkm. à-hinta € Yhteensä					
Erillismäärärahat					
Perustoimeentulotuki					
Ehkäisevä toimeentulotuki					
Täydentävä toimeentulotuki					
Kuntouttava toimeentulotuki					
Työmarkkinatuen kuntaosuus					
Nuorten Työpaja -hanke					
Päihdehuolto					
Mielenterv.ong. asumispalvelut					
Yhteensä €					

SOSIAALITYÖ YHTEENSÄ

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

IKÄIHMISTEN PALVELUT

Ikäihmistien palveluiden tulosalue tukee ikääntyneiden ja pitkäaikaissairaiden itsenäistä, omatoimista ja

toimintakykyistä elämää omassa kodissa tai kodinomaisessa asumisympäristössä. Ikäihmisten palvelujen toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen. Lähtökohtana on, että ikääntyneet asukkaat pystyvät asumaan turvallisesti omassa kodissa mahdollisimman pitkään omatoimisesti tai kotona asumista mahdollistavien palvelujen avulla. Kotona asumista tukevia palveluita ovat seniorineuvonta, muistihoidajan palvelut (toimijana K-S Seututerveyskeskus), ikäihmisten päivätoiminta, omaishoito, kotihoito ja asiakkaan kuntoutumista tukevat jaksot Palvelukeskus Jousessa.

Pitkäaikaista tehostettua palveluasumista tarjotaan Palvelukeskus Jousessa ja Mäntypirtissä. Palvelukeskus Huuonohovissa tarjotaan hoivahoitoa. Näiden lisäksi ostetaan asumispalvelua ja pitkäaikaista tehostettua asumispalvelua ostopalveluna ja palvelusetelillä.

Ikääntynyt henkilö on oikeutettu ympärivuorokautiseen palveluun, kun kotona asuminen ei ole mahdollista kattavien kotona asumista tukevien palvelujen turvin, eikä ikääntynyt asiakas tarvitse sairaalahoitoa.

Ikäihmisten palveluissa tehdään työtä voimavaralähtöisellä ja kuntouttavalla toimintamallilla. Tämä tarkoittaa asiakkaan kuulemista häntä itseään koskeissa asioissa ja omien voimavarojen hyödyntämistä ja vahvistamista. Lähtökohtana on myös omaisten, läheisten huomioiminen ikäihmisen hyvän ja turvallisen elämän suunnittelussa ja järjestämisessä.

Ikäihmisten palveluiden tavoitteena on ollut ympärivuorokautisen asumispalveluiden kustannusten kasvun pysäyttäminen sekä kotihoidon ja ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen. Kotikuntoutusta on vuoden aikana pystytty järjestämään rajoitetusti johtuen koronan vaikutuksista henkilöstön käyttöön sekä osaksi myös henkilöstövajeesta. Ikäihmisten päivätoiminta siirtyi syksyllä Pohvinrinteen tiloista takaisin Palvelukeskus Jousen alakertaan SaKuKon remontin valmistuttua. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista on perustettu moniammatillinen sote-tiimi, joka yhdessä työskentelee asiakkaan asioiden hyväksi. Sote-tiimin moniammatillisen työn tavoitteena on saada oikeat palvelut oikea-aikaisesti ammattilaisten yhteistyönä asiakasta kuunnellen.

Ikäihmisten palveluissa on vahvistettu henkilöstön osaamista RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto- ja päivityskoulutuksilla. Mittarin käyttöä on opeteltu porrastetusti ensin kotihoidossa ja asumispalveluissa vuoden 2022 alusta. RAI-mittarin käyttö vaatii henkilöstöltä aikaa ja perehtymistä luotettavan lopputuloksen saamiseksi. RAI-toimintakykymittarin käyttö palveluihin ohjautumisessa ja myöntämisperusteissa otetaan varsinaisesti käyttöön siirryttäessä Keski-Suomen hyvinvointialueelle. Henkilöstön osaamista on myös vahvistettu lääkehoidossa, saattohoidossa sekä hyvinvointiteknologian hyödyntämisessä.

Ikäihmisten palveluissa koronan vuoksi on monia asioita jouduttu tekemään uudella tavalla. Työtapoihin on otettu uusia käytäntöjä suojautumisen osalta; omaisten ja läheisten neuvonta sekä ohjaus. Nämä ovat lisänneet henkilöstön työmäärää. Henkilöstön suojautuminen on näkynyt talouden toteutumisessa hoitotarvikkeiden ja puhdistusaineiden- ja tarvikkeiden arvioitua suurempina menoerinä. Koronaan liittyviä kustannuksia on ikäihmisten palveluissa ollut xx euroa. Henkilöstön koronatestien vastausten odottaminen on tuonut kaikissa yksiköissä sairauspoissaoloja ja sijaisten käytön tarvetta ennakoitua enemmän.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Palveluohjauksen kehittäminen.	Kokonaisvaltaisen palveluohjausprosessin kehittäminen, yhden luukun periaate.	Asiakkaan palveluprosessin luominen.	Palveluohjauksen (25 %) lisäksi työntekijän tehtäviin kuuluu myös aikuissosiaalityö (75 %), joka monipuolistaa asiakkaan saamaa palvelua. Palveluohjauksen prosessia ikäihmisten palveluihin kehitetään edelleen.
Sähköisen asiointin kehittäminen.	Sähköiset lomakkeet ja luodaan palautejärjestelmä.	Sähköiset lomakkeet ja palautejärjestelmä luotu.	Sähköistä lomakejärjestelmää edelleen kehitetään kunnassa, keskeneräinen asia.

Kuntoutuksen ja viriketoiminnan kehittäminen.	Luodaan toimintatapa avokuntoutukseen, lyha-jaksoille, kotikuntoutukseen arviointijaksolle sekä matalan kynnyksen viriketoiminnalle. Hankitaan kuntoutustyöhön tueksi hyvinvointiteknologiaa.	Moniammatillisen kuntoutuksen osaamisen vahvistaminen.	Kotikuntoutusta on pystytty toteuttamaan rajallisesti, Fysioterapeutin tehtävä on ollut osan vuotta avoinna. Matalan kynnyksen viriketoimintaa on toteutettu kotiin annettavissa palveluissa, pienryhmätoiminnalla ja ulkoilulla. Lyha-jaksojen sisällön merkitys korostunut. Hankittu nykyaikaisia kuntoutusvälineitä lahjoitusvaroin kotiin vietäviin palveluihin sekä asumispalveluysiköihin. Otettu käyttöön 4 etähoivayhteyttä hoitajien työn tueksi. Hankittu Smila lääkeautomaatteja 15 kpl. Asumispalveluihin hankittu Hilda sisältöpalvelu viriketoiminnan tueksi.
Tiedolla johtaminen.	Asiakaskortti-mittarinkäytöstä siirtyminen RAI-toimintakyky mittarin käyttöön palveluihin ohjautumisessa sekä asiakkaan hoidon suunnittelussa. Kotihoidon työntekijöiden välittömän työajan lisääminen, henkilökunnan joustavan mitoituksen määrittely.	Lähihoitajien ja sairaanhoitajien välitön työaika lh 60 % sh 40 %.	Jatkettu edelleen yhteistyötä NHG:n kanssa, joka tuottaa tietoa henkilöstön resurssointiin ja kuormitukseen, vertaiskehittäminen. RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto, oikeat palvelut asiakkaan hoidon suunnittelussa ja palveluihin ohjautumisessa. Henkilökunnan välitön työaika on toteutunut keskimäärin; lähihoitaja 55–60 %, sairaanhoitaja n. 35–40 %. Työn kuormitus kohdistuu aamuun ja iltaan.
Ostopalvelupaikkojen ja palvelusetelipaikkojen vähentäminen.	Paikkojen vähentäminen ennaltaehkäisevien palvelujen ja kotihoidon tehostamisen sekä vaihtoehtoisten asumisratkaisujen myötä.	Ostopaikkojen ja palvelusetelipaikkojen lukumäärän vähentäminen.	Maksusitoumuksella ostopalveluissa edelliseen vuoteen verrattuna on 583 vuorokauden vähennys. Tämä todellinen tieto.

Vastuuhenkilöt: vt. asumispalvelujen esimies /kotihoidon esimies Marjatta Virtanen ja erityispalvelujen esimies Johanna Pajunen

Ikäihmisten asumispalvelut

Ikäihmisten pitkäaikaista tehostettua asumispalvelua järjestetään Palvelukeskus Jousessa ja Mäntypirtissä. Palvelukeskus Jousessa järjestetään myös lyhytaikaista kuntouttavaa hoitoa. Palvelukeskus Huuonhoviassa tarjotaan hoivahoitoa (entinen laitoshoido). Lisäksi asumispalvelua sekä pitkäaikaista tehostettua palveluasumista

ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta ostopalveluna ja palveluseteleillä. Palvelusetelien vuorokausihintoja korotettiin 5 %:lla 1.5.2022 lukien. Koulutetun henkilöstön saamisessa on ollut haasteita, osaksi on käytetty henkilöstöfirmojen tuottamia palveluita. Ostopalveluhenkilöstölle on ollut varattuna asunto, joka on mahdollistanut työn vastaanottamisen ja asumisen / yöpymisen paikkakunnalla.

Henkilöstömitoituksen ja hoitoisuuden huomioimiseksi kaikkia asukaspaikkoja ei ole voitu kertomusvuonna täyttää.

Hilda-sisältöpalvelu otettu käyttöön molemmissa asumisen yksiköissä virike- ja virkistystoimintaan.

Puulan seutuopisto on järjestänyt syksyn aikana asumispalveluiden asukkaille kerran viikossa

Musiikkiryhmä-tuokion, jonka tarkoituksena on aktivoida muistia- ja kognitiivisia taitoja.

Laitoshoito

Ympärivuorokautinen hoivahoito (laitoshoito), Palvelukeskus Huuponhovi

Ympärivuorokautista hoivahoitoa järjestetään Palvelukeskus Huuponhovissa. Palvelua tarjotaan niille ikäihmiselle, jotka eivät kotiin annettavienkaan palveluiden turvin voi asua turvallisesti omassa kodissa.

Asukashuoneita on kahdeksan, asukkaat asuvat kahden hengen huoneissa.

Vastuuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Vanhusten laitoshoito	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Huuponhovin laitoshoito					
- hoitopäivät lkm.					
- à-hinta €					
Yhteensä €					

Hoitopäivän nettohinta

Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Mäntypirtti

Huuponhovin välittömässä yhteydessä toimii Mäntypirtti, jonka toiminta on pitkäaikaista tehostettua palveluasumista. Palveluja tuotetaan sinne Palvelukeskus Huuponhovista 24/7. Mäntypirtissä on kahdeksan asuntoa. Uuden asiakasmaksulain mukaisesti (voimaan 1.7.2021) asiakas maksaa asiakasmaksun sekä vuokran.

Palvelukeskus Jousi

Palvelukeskus Jousessa on käytössä tehostettuun palveluasumiseen 22 ympärivuorokautista asumispaikkaa Kuuselan ja Mäntylän yksiköissä. Näistä kuusi paikkaa on varattu lyhytaikaiseen kuntouttavaan hoitoon. Lyhytaikaishuoneiden viihtyvyyteen panostettiin hankkimalla huoneisiin nojatuolit, radiot, televisiot sekä lukuvalot. Lisäksi Kuuselaan ja Mäntylään hankittiin pimennysverhot asumismukavuuden lisäämiseksi. Hankinnat mahdollistuivat lahjoitusvaroilla.

Koivula-osaston remontti alkoi maaliskuussa v. 2021 siirtyen seututerveyskeskuksen Sakuko -osaston (sairaanhoito- kuntoutus- ja kotiin vietävät palvelut) toiminnaksi. Remontti valmistui siten, että toiminta alkoi huhtikuussa 2022. Yhteistyö seututerveyskeskuksen SaKuKo-osaston ja Jousen välillä tiivistyi asiakkaiden sijoittelussa lyhytaikaishoitoon. Yksiköiden rinnakkain toimiminen helpottaa tarvittavan konsultaatio avun saamista. Henkilökunnalla yhteiset tauko- ja sosiaalityöt, jotka osaltaan sujuvoittaa yhteistyötä. Uuden asiakasmaksulain mukaisesti (1.7.2021) asiakas maksaa asiakasmaksun sekä vuokran.

Vastuuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Tehostettu palveluasuminen	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Palvelukeskus Jousi					
- asumispäivät lkm.					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Mäntypirtti					
- asumispäivät lkm.					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Yhteensä					

Hoitopäivän nettohinta, Jousi

Hoitopäivän nettohinta, Mäntypirtti

Ostopalveluna toteutettavat asumispalvelut

Tehostettua pitkäaikaista palveluasumista ostetaan oman toiminnan tueksi myös yksityisiltä palveluntuottajilta. Talousarvion tavoitteena on ollut ostopalvelu- ja palvelusetelipaikkojen lukumäärän vähentäminen tehostamalla ennaltaehkäiseviä ja kotiin annettavia palveluja sekä tarjoamalla Kirkkokankaan kahdessa vuokra-asunnossa vaihtoehtoista asumista tuetusti.

Vuoden aikana palveluasumisen ja pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen kokonaismäärää pystyttiin pitämään maltillisena. Kuluneena vuonna palveluseteliasiakkaita on ollut kaikkiaan 74 asiakasta. Talousarvio alitettiin xx euroa.

Vastuuhenkilö: vt. asumispalvelujen esimies Marjatta Virtanen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Asumisen ostopalvelut	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Kotihoito

Kotihoidon tavoitteena on turvata ikääntyvien kuntalaisten itsenäinen selviytyminen omassa kodissaan.

Kotiin annettavilla palveluilla mahdollistetaan asiakkaan toimintakyvyn säilyminen omatoimisuutta tukien. Kehittämisen painopisteitä ovat olleet palveluohjaus, kotikuntoutus, palveluprosessien ja lääkärikonsultaation kehittäminen. Kotihoidon asiakkaiden selviytymistä omassa kodissa tukevat kotihoidon tukipalvelut, kuten kuljetus- ja ateriapalvelut sekä turvapuhelinpalvelut. Lisäksi on myös sotainvalidien ja -veteraanien palvelut.

Kotihoidossa jatketaan ympärivuorokautista hoitoa, minkä tavoitteena on taata turvallinen hoiva ja hoito. Kotihoito on edelleen mukana Nordic Healthcare Groupin (NHG) vertaiskehittämisessä ja tarvepohjaisessa toimintamallissa. Toiminnanohjausjärjestelmän avulla seurataan ruuhkahuippuja ja tehtävien jakautumista sekä henkilöstön riittävyttä.

Kotihoidon asiakkaaksi hakeudutaan palvelutarpeen arvioinnin kautta. Pääsääntöisesti asiakkaat ovat säännöllisen kotihoidon asiakkaita. Asiakasvalintojen pohjana käytetään kotihoidon toiminnalle asetettuja perusteita. Kotihoidon henkilöstön tehtävänä on turvata asiakkaan kotona tapahtuva sairaanhoito, hoivan ja huolenpidon tarve sekä terveydentilan seuranta. Asiakkaiden terveydentilasta henkilöstö konsultoi tarvittaessa lääkäreitä. Lääkehoito toteutetaan yhteistyössä apteekin kanssa koneellisena annosjakeluna turvallisuuden ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Keväällä 2022 otettiin käyttöön Smila-lääkeautomaatit, joiden hankinta mahdollistui lahjoitusvaroin. Automaattien myötä asiakkaille tapahtuvia kotikäyntejä on voitu vähentää. Käytössä on myös etähoivayhteys, jonka kautta hoitaja saa kuvallisen yhteyden asiakkaaseen. Lisäksi ostopalveluna on ostettu kotihoidon asiakkaille kylvetyspalvelua. Henkilöstön saatavuus on ollut haasteellista, hoitajia on saatu osaksi henkilöstöfirmojen kautta.

Kotihoidon palveluseteli

Vaihtoehtoinen palvelu kunnalliselle kotihoidolle. Palvelun käyttö on vähäistä, lähinnä veteraanien palveluissa.

Tukipalvelut

Asiakasta tuetaan ensisijaisesti tukipalvelujen avulla. Mikäli tukipalvelut ovat kuitenkin riittämättömiä turvaamaan asiakkaan kotona selviytymistä, tarjotaan asiakkaalle myös muita kotihoidon palveluja. Tukipalvelut sisältävät ateriapalvelun, turvapalvelun, sosiaalihoitolain mukaisen kuljetuspalvelun sekä sotainvalidien ja -veteraanien palvelut. Koronatilanteen vuoksi sotainvalideille ja -veteraaneille on edelleen toimitettu kotiin monipuolinen välipala.

Ateriapalvelu

Ateriapalvelun tavoitteena on tukea ikääntyneiden asiakkaiden selviytymistä kotona ja huolehtia päivittäisestä lämpimän aterian saannista. Ateriapalvelujen kuljetukset ja jakaminen ostetaan ostopalveluna. Palvelu sisältää aterian, pakkausmateriaalin ja kuljetuksen.

Siivousapu

Ostopalveluna on hankittu siivouspalvelua sotainvalideille, joiden haitta-aste on vähintään 10% sekä rintamaveteraaneille. 1.11.2019 lukien myös tunnuksen omaavien rintamaveteraanien palvelut korvataan valtionkonttorin kautta kunnalle täysimääräisenä.

Hoivatyö

Hoivatyötä on ostettu yksityisiltä palveluntuottajilta tilanteissa, kun avoin rekrytointi ei ole tuottanut tulosta henkilöstövajeeseen. Tämä näkyy talouden toteumassa asiakaspalvelujen ostona sekä työvoiman vuokrauksena. Ostopalveluhenkilöstölle on ollut varattuna asunto, joka on mahdollistanut työn vastaanottamisen ja asumisen / yöpymisen paikkakunnalla.

Kuljetuspalvelu

Sosiaalihuoltolain mukaista kuljetuspalvelua järjestetään yleensä taksikortti- ja kimppakyyteinä. Koronan vuoksi kyydit on järjestetty yksilökuljetuksina.

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Kotiin annettavat palvelut	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Tilikauden tulos					

Kotihoidon tunnusluvut:

Asiakkaita

Käyntikertoja

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Kotihoidon tunti					
- tunnit lkm					
- à-hinta €					
Yhteensä €					
Erillismäärärahat:					
Ostopalvelut ja hankkeet					
Palvelusetelit					
Tukipalvelut					
Yhteensä €					

Tunnusluvut:

Ateriapalvelun saajia/pv

Turvapuhelimia

Kuljetuspalvelun asiakkaita

Sotainvalidien ja veteraanien

siivouspalvelujen käyttäjiä

Kotihoidon tunti

Kotihoito toteutetaan pääsääntöisesti kotiin annettavina palveluina. Asiakasvalintojen pohjana käytetään kotihoidon toiminnalle asetettuja perusteita. Kotihoidon tunti sisältää asiakkaan kotona tapahtuvan sairaanhoidon, hoivan ja huolenpidon sekä terveydentilan seurannan. Lisäksi tuntiaikaan

huomioidaan konsultaatiot lääkärin kanssa ja asiakastietojen kirjaaminen potilastietojärjestelmään sekä esim. erilaisten laboratoriotulosten ja läheteiden käsittely. Matka-aikaa ei huomioida. Säännöllinen kotihoito pohjautuu jokaiselle asiakkaalle tehtävään hoito- ja palvelusuunnitelmaan.

Kotihoidon ennaltaehkäisevä työ

Ennaltaehkäisevä työ painottuu ikääntyvien palveluohjaukseen, ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin ja kotikäynteihin, jotka tukevat ja edistävät kotona asuvien ikäihmisten terveyttä, hyvinvointia ja itsenäistä toimintakykyä. Kotikuntoutus, apuvälineiden hankinta, neuvonta ja ohjaus ovat ikäihmisten fysioterapeutin vastuualuetta. Työskentely tapahtuu moniammatillisesti eri yhteistyötahojen kanssa. Seniorikuntosali avattiin syksyllä käyttöön.

Ennaltaehkäisevät terveystarkastukset

Ennaltaehkäiseviin terveystarkastuksiin kutsutaan 75-vuotiaat ja sitä ikääntyneemmät henkilöt viiden vuoden välein. Terveystarkastus sisältää ennakoidun terveystarkastuksen, toimintakykytestit, terveysneuvonnan ja palveluohjauksen. Ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä tehdään 80- ja 85-vuotiaille. Lisäksi henkilöt, jotka ovat täyttäneet yli 85 vuotta eivätkä ole vielä minkään palvelun piirissä toteutetaan heille myös ennaltaehkäisevä kotikäynti.

Ikäihmisten päivätoiminta

Ikäihmisten päivätoiminta siirtyi syksyllä Pohvinrinteen tiloista takaisin Palvelukeskus Jousen alakertaan Sakukon remontin valmistuttua. Päivätoiminta kohdistuu kotona asuville ikääntyville henkilöille. Toiminta sisältää toimintakykyä ylläpitävää ryhmä- ja viriketoimintaa, aterioinnin ja kuljetuksen. Toiminta tähtää toimintakyvyn ylläpitämiseen, sosiaaliseen osallistumiseen ja kotona asumisen tukemiseen.

Vastuuhenkilöt: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Määräraha- ja tulotaulukko sitovalla tasolla:

Senioritoiminta	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Seniorikeskuksen asiakkaat

Ennaltaehk. terv.tark. ja kotik. + palvelutarpeen arviointeja 113 +

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarvot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Joutsan seniorikeskus					
- seniorikeskuspäivät lkm.					
- ä-hinta €					
Yhteensä €					

Seniorikeskuksen nettohinta/pv

Omaishoidontuki

Omaishoidontuella tarkoitetaan kokonaisuutta, joka muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle myönnettävästä hoitopalkkiosta, vapaasta ja omaishoitoa tukevista palveluista. Omaishoidon tuella hoidettiin kotona 59 henkilöä. Omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia tuettiin hyvinvointipalveluilla, jotka sisälsivät valinnaisesti joko jalkahoitoja tai hierontakäyntejä kuusi kertaa

vuoden aikana. Hyvinvointipalvelun kustannukset katettiin rahastovaroilla. Vertaistapaamisia on järjestetty yhdessä Keski-Suomen Omaishoitajat ry:n kanssa.

Vastuhenkilö: kotihoidon esimies Marjatta Virtanen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Erittely määrärahoista:

Omaishoidontuki	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Omaishoidon tuen asiakkaat

IKÄIHMISTEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

VAMMAISTEN PALVELUT

Vammaisten palvelujen tavoitteena on turvata vammaispalvelulain mukaiset palvelut ja edistää vammaisen henkilön mielekästä elämää yhteistyössä alan eri toimijoiden kanssa.

Kehitysvammahuollon palvelut perustuvat lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta, jonka tarkoituksena on edistää kehitysvammaisen henkilön suoriutumista päivittäisistä toiminnoista, hänen omintakeista toimeentuloaan ja sopeutumistaan yhteiskuntaan sekä turvata hänen tarvitsemansa hoito ja huolenpito.

Palvelut perustuvat asiakkaan kanssa laadittavaan palvelusuunnitelmaan, jossa arvioidaan hänen toimintakykynsä ja tuentarpeensa sekä tarvittavat palvelut ja näistä tehdään päätökset.

Palvelusuunnitelma tarkistetaan määräajoin tai kun siihen on tarvetta.

Vammaispalvelulain mukaisia palveluja myönnetään kunnan perusturvalautakunnan hyväksymän soveltamisohjeen mukaisesti.

Erityisryhmien työ- ja päivätoiminta

Erityisryhmien työ- ja päivätoiminta sisältää kehitysvammaisten ja muiden vammaisten päivätoiminnan sekä kuntouttavan työtoiminnan toimintakeskus Helperissä. Palvelua on mahdollista myydä myös ulkopaikkakuntalaisille. Asiakkaita Helperissä oli vuoden 2022 lokakuun loppuun mennessä 23 henkilöä ja toimintapäiviä kertyi 2 435. Palvelua on myyty vuoden 2022 aikana kolmelle ulkopaikkakuntalaiselle asiakkaalle.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Siirtyminen ProConsonan käytöstä Omni360-järjestelmään	Henkilöstön kouluttaminen ja asiakastietoihin tieto kirjaamisen siirtymisestä	Kirjaaminen ProConsonaan työ- ja päivätoiminnan osalta päättyy keväällä 2022	Siirrytty kirjaamaan Omni360-järjestelmään kokonaan työ- ja päivätoiminnan kirjausten osalta.

Vastuuhenkilö: erityispalvelujen esimies Johanna Pajunen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Toimintakeskus Helperi	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Asiakkaita Helperissä
Kuljetuspalvelun piirissä

Tuotantomäärät ja yksikköhinnat:

Menoarviot	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Helperin työ/päivätoimintapäiväpäivät lkm.					
à-hinta €					
Yhteensä €					

Työ/päivätoimintapäivän nettohinta

Vammaisten ja kehitysvammaisten asumispalvelut

Vammaisten asumispalvelut

Tavoitteena on, että asiakas voi asua hänelle mieluisassa, hänen tarpeilleen ja tuentarpeeseen sopivassa asumispaikassa. Kehitysvammaisten asumispalveluja ostetaan palvelusetelillä. Muille vammaispalvelun asiakkaille, jotka tarvitsevat palveluasumista, palvelu järjestetään maksusitoumuksella. Asumispalvelussa oli vuonna 2022 yhteensä 20 asiakasta.

Asiakkaiden elämäntilanteet voivat muuttua nopeasti, jolloin tuen tarve on arvioitava uudelleen ja mm. hankittaessa uusi asumispaikka. Uusiin asumistarpeisiin on varauduttava joka vuosi.

Tukipalvelut

Asiakkaiden tarpeet huomioiden käytetään Vaalijalan Keski-Suomen poliklinikan Kehitysvammapoliklinikkapalveluja, samoin käytetään Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen jalkautuvia poliklinikkapalveluja.

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Kehitysvamm. Asumispalvelut	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Tunnusluvut:

Ostopalvelujen asiakkaat lkm.

Ostopalvelujen asumispäivät lkm.

Perhehoidon asiakkaat lkm.

Perhehoidon asumispäivät lkm.

Erittely määrärahoista

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Kehitysvamm. perhehoito					
Kehitysvamm. tukipalvelut					
Vammaisten laitoshoido					
Kehitysvamm. asumisen ostot					
Yhteensä €					

Muut vammaisten palvelut

Muut vammaisten palvelut sisältävät kuljetuspalvelut, henkilökohtaiset avustajat ja asunnon muutostyöt sekä palveluasumista vammaiselle henkilölle

Vastuuhenkilö: johtava sosiaalityöntekijä Päivi Boualem

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

Muut vammaisten palvelut	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

VAMMAISTEN PALVELUT YHTEENSÄ

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

3.3.5. SOSIAALITOIMEN ELÄKEMAKSUT

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Eläkemenoperusteinen KuEL					
Vanhainkodit					
Kotihoito					
Vammaispalvelut					
Muu sosiaalityö					
Yhteensä					

SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

2.1.4. TERVEYSTOIMI

Perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut.

TAVOITE	TOIMENPITEET	MITTARIT	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN
Järjestetään ostopalveluina kaikki terveydenhuollon palvelut.	Ostetaan perusterveydenhuollon palvelut Keski-Suomen seututerveyskeskukset ja erikoissairaanhoidon palvelut Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä, sekä ympäristöterveydenhuollon palvelut Jyväskylän kaupungilta.	Palvelujen ostojen määrä / vuosi.	Terveydenhuollon palvelut ostettu Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Avoterveydenhuollon käynnit xx / 2022. Vuodeosastohoitopäiviä xx / 2022 Suunterveydenhuollon käynnit xx / 2022 Erikoissairaanhoitopalvelujen tilinpäätöstietoja ei käytettävissä vuodelta 2022. Ympäristöterveydenhuollon palvelut on ostettu Jyväskylän kaupungilta.

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Perusterveydenhuollon palvelut on ostettu Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hallintoon kuuluvalta Seututerveyskeskuksesta. Palvelujen ostoista on päätetty yhteisesti tapahtuvissa neuvottelussa. Joutsan sotokeskus valmistui syksyllä 2020. Joutsan sairaala-kuntoutus-kotiutus -yksikkö valmistui 2022.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Jyväskylän ympäristöterveydenhuollon palveluyksikkö. Löytöeläinten hoito on ostettu Paavo Niemiseltä.

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määräraha-aulukko sitovalla tasolla:

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Perusterveydenhuolto					
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Erittely määrärahoista:

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Seututerveyskeskus: Avoterveydenhuolto Laitoshoito Suun terveydenhuolto Ensivastetehtävät Kutsunnat, lisäkorvaus <i>Yht.</i> Ympäristöterveydenhuolto, Jkl Löytöeläinten hoito Eläkemenoperust. KuEL- maksut Odottavien äitien hammashoito Perusturvahallinnon toimialakust. Taloushallinnon palvelut Yhteensä					

ERIKOISSAIRAANHOITO

Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä sopimusohjauksessa sovitulla tavalla.

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen

Määrärahataulukko sitovalla tasolla:

Erikoissairaanhoidon	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					

Erittely määrärahoista:

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Erikoissairaanhoidon <i>Keskussairaala yht.</i> Eläkemenoperusteiset KuEL- maksut Perusturvahallinnon toimialakustannukset Taloushallinnon palvelut Yhteensä					

TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ

	Tot 2021	TA 2022	Tot 2022	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot					
Toimintakulut					
Toimintakate					